

Universitat d'Alacant
Universidad de Alicante

Institut de Ciències de l'Educació

GUIA PAT-I³CE

CURS 2017/ 2018

Universitat d'Alacant
Universidad de Alicante

Vianada de l'Estudi, Formació i Qualitat
Vianaduración de Estudio, Formación y Calidad

EL PROGRAMA DE ACCIÓN TUTORIAL

EN LA UNIVERSIDAD PAT Y PAT- MOVILIDAD

1. PAT de la UA

El Programa d'Acció Tutorial de la Universitat d'Alacant (PAT) és una acció educativa que es duu a terme des de diversos cursos amb l'objectiu de proporcionar a l'alumnat universitari acompanyament i assessorament al començament i al llarg de la seua carrera universitària. El/la titular del vicerectorat amb competències en Innovació Educativa serà el responsable últim del Programa d'Acció Tutorial, mentre que l'Institut de Ciències de l'Educació ostenta la coordinació i supervisió del programa. En aquest cas, el PAT s'emmarca en el Programa Institucional Innovació, Recerca, Internacionalització i Col·laboració en Educació (I3CE), 2016-2020, de l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat d'Alacant, i dóna lloc al denominat Programa PAT-I3CE.

El disseny d'un marc d'actuació des del Pla d'Acció Tutorial, en general per a potenciar la projecció dels nostres estudiants en el context nacional, europeu i internacional, així com l'arribada d'estudiants estrangers a la nostra universitat, és una de les actuacions en matèria d'harmonització de l'Educació Superior. Des de l'ICE de la Universitat d'Alacant, doncs, es pretén també fomentar la internacionalització de la nostra universitat, per la qual cosa l'orientació tutorial vinculada amb la mobilitat respon a un dels eixos que conformen el projecte institucional d'aquest Institut. És així com es delimita una part del Programa PAT en el denominat PAT-Mobilitat.

Al llarg d'aquest document, amb el terme PAT-I3CE es farà referència tant al Programa PAT per a alumnes que accedeixen als estudis universitaris de la UA, com al Programa PAT-Mobilitat per a alumnat d'ERASMUS, tant els que arriben a la UA com els que van de la UA a altres universitats. Únicament en aquells apartats on serà necessari distingir aspectes del PAT o del PAT-Mobilitat s'usaran termes diferents.

L'acció tutorial proporcionada pel PAT dóna resposta a dues necessitats prioritàries del nostre alumnat universitari: d'una banda, l'acollida i la inclusió en el context universitari i, de l'altra, el suport i l'orientació en el desenvolupament del seu itinerari acadèmic i professional. Tot açò requereix un treball en equip (Álvarez, 2008).

Així, doncs, podem destacar els tres moments clau d'implementació del PAT:

- En el moment d'ingrés en la Universitat.
- Durant els anys de permanència.
- En finalitzar els estudis.

La incorporació en el PAT de l'alumnat adscrit a algun programa de mobilitat permetrà dur a terme les tasques tutorials del docent en informació, formació i orientació de l'estudiant de mobilitat universitària, i es donarà resposta a dues de les necessitats

prioritàries del nostre alumnat: d'una banda, la seua acollida i inclusió en el context universitari i, de l'altra, el suport i l'orientació en el desenvolupament del seu itinerari acadèmic i professional.

La gestió de l'organització i coordinació del PAT correspon a la Comissió General del PAT (CG) i dins d'aquesta hi ha delimitades una sèrie de funcions com s'indica en la figura 1:

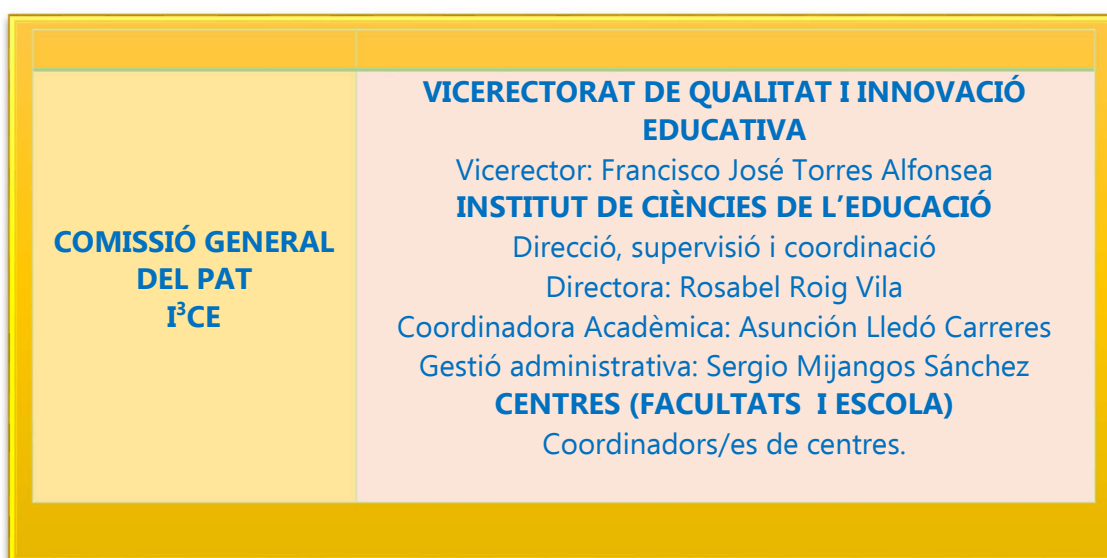

Figura 1. Composició i funcions assignades als membres de la CG-PAT.

2. Modalitats del PAT de la Universitat d'Alacant

A. PAT General

Participants: l'alumnat matriculat, a temps complet o parcial, en titulacions de la Universitat d'Alacant

B. PAT-Mobilitat

Participants: l'alumnat que s'incorpora o és beneficiari de programes de mobilitat, tant acollits en la UA com enviats a institucions sòcies.

Tant en el PAT general com en el PAT de mobilitat es requereixen:

1. Les actuacions següents:

- Informació inicial a l'arribada o trasllat de l'estudiant
- Disseny d'un Pla d'acolliment
- Informació d'espais i recursos disponibles
- Orientació en el disseny curricular

- Acompanyament i orientació en la presa de decisions o obstacles que se li presenten
- Coneixement de tècniques d'estudi i afrontament de situacions acadèmiques-personals
- Qualsevol altre aspecte relacionat amb el seu disseny i itinerari professional

2. En els moments següents:

- Moment d'estada (arribada)
 - Acollida i informació sobre el PAT (coordinador/a del PAT)
- Durant l'estada
 - Assignació del tutor/a PAT
 - Activitats pròpies PAT (Guia PAT)
- Final de l'estada
 - Resultats, avaluació i millores i orientacions que es requerisquen

3. Es desenvoluparà a través d'activitats tutorialis amb les modalitats següents:

- Modalitat presencial:
 - tutorial grupal: acollida i coneixement del grup i temes acadèmics d'interès del grup
 - tutoria individual: qüestions personals específiques
- Modalitat no presencial: tutoria virtual per a temes puntuals informatius.

3. Participants del PAT

El professorat participant en el PAT serà professorat de la UA amb dedicació a temps complet o si escau, al no poder cobrir-se per aquest, de manera excepcional, professorat a temps parcial que manifeste la seua disponibilitat a realitzar les tasques tutorialis.

En l'estructura del PAT, a més de l'equip directiu, s'integren els participants següents:

A) Coordinadors/es:

- De l'ICE
- Del PAT-Mobilitat del Vicerectorat de Relacions Internacionals
- Del PAT i PAT-Mobilitat de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales
- Del PAT i PAT-Mobilitat de la Facultat de Ciències
- Del PAT i PAT-Mobilitat de la Facultat de Dret
- Del PAT i PAT-Mobilitat de la Facultat de Ciències de la Salut

- Del PAT i PAT-Mobilitat de la Facultat de Filosofia i Lletres
- Del PAT i PAT-Mobilitat de l'Escola Politècnica Superior
- Del PAT i PAT-Mobilitat de la Facultat d'Educació

B) L'equip docent de tutors i tutores:

- Tutors i tutores del PAT de cada centre
- Tutors i Tutores del PAT-Mobilitat de cada centre

Les tasques específiques que realitzaran seran les següents:

- Els 7 coordinadors i coordinadores de Facultats i Escola realitzaran tasques de coordinació.
- La coordinadora general del PAT de l'ICE realitzarà les tasques de coordinació, supervisió i seguiment del PAT de la UA.
- El coordinador del Secretariat de Mobilitat coordinarà a través del PAT la mobilitat de l'alumnat universitari.
- Els tutors i tutores de les Facultats que formen part de l'equip docent del PAT General i del PAT-Mobilitat implementaran les tasques de tutorització amb l'alumnat.
- L'alumnat tutor/tutora, les tasques específiques de la tutorització entre iguals.
- L'alumnat inscrit en el Programa d'Acció Tutorial de les Facultats i Escola de la UA.

Tot seguit es presenten, en la Taula 1, les funcions de coordinació i tutorització del professorat coordinador/a i tutor/tutora de les Facultats i Escola que formen el PAT de la UA:

Taula 1. Funcions de la coordinació i tutorització en els centres de la UA.

Coordinadors i coordinadores de centres	Tutores i tutors de centres
- Formar part de la CG-PAT, assistint i participant en aquella, així com en les activitats formatives del PAT.	- Assistir i participar en les reunions convocades pel coordinador/coordinadora del seu centre (PAT general i PAT-Mobilitat, així com en les activitats formatives del PAT.
-Exercir les tasques de coordinació del PAT en el centre corresponent.	- Exercir la funció tutorial en el grup assignat d'alumnat tutoritzat, mitjançant tutories presencials i virtuals tant a nivell grupal com individual.
	-Informar, orientar i assessorar en temes acadèmics, personals, professionals i administratius a demanda de l'alumnat.

- Planificar, organitzar el PAT en la seua Facultat o Escola i informar del seguiment del PAT: relació de tutors i tutores, relació de l'alumnat tutoritzat, incidències, baixes i propostes. Aquesta informació es remetrà a la coordinadora general del PAT.	-Informar al coordinador/a de la seua Facultat o Escola del seguiment del PAT: relació d'alumnat tutoritzat, sessions tutorial, incidències, baixes i propostes.
-Facilitar al professorat tota la informació necessària per al desenvolupament del PAT.	- Facilitar a l'alumnat tutoritzat la informació necessària per a un millor desenvolupament acadèmic i professional.
-Supervisar i realitzar un seguiment inicial del desenvolupament del PAT en el primer trimestre del curs al coordinador/a general del PAT mitjançant un informe de seguiment que es remetrà a l'ICE.	-Realitzar un seguiment inicial del desenvolupament del PAT en el primer trimestre del curs mitjançant un informe de seguiment que es remetrà al coordinador/a de la seua Facultat o Escola.
-Realitzar propostes formatives i de millora del PAT-UA a la CG-PAT.	-Realitzar propostes formatives i de millora del PAT-UA al coordinador/a de la seua Facultat o Escola.
-Realitzar i presentar la memòria final del PAT implementat en el seu centre segons la plantilla facilitada (veure apartat 4), juntament amb els informes dels tutors i tutores de la seua Facultat o Escola. Aquesta memòria es remetrà en els terminis indicats a l'ICE.	-Realitzar i presentar un informe final segons la plantilla facilitada (veure apartat 4) en el qual es reflectisquen totes les tasques tutorialitzades. Aquest informe es remetrà en els terminis indicats al coordinador/a de la seua Facultat o Escola.

4. Compromisos i seguiment

A) Els participants d'aquest Programa (coordinador/coordinadora; tutor/tutora i alumnat tutor/tutora) es comprometen a realitzar les tasques indicades que comporten dur a terme l'acció tutorial del PAT-UA:

- En el cas del coordinador/coordinadora; tutor/tutora es detallen en la Taula 1 de l'apartat 3.
- En el cas de l'alumnat tutor/tutora, la seua funció serà la de col·laborar amb el professorat del programa en els seus respectius centres.

B) Els coordinadors i coordinadores es comprometen a:

- Elaborar una breu memòria inicial sobre l'estat del començament del PAT i seguiment a partir de les dades aportades pels tutors i tutores. Aquesta memòria inicial es lliurarà a

l'ICE del 2 al 15 de novembre i contindrà els apartats que apareixen en la plantilla que facilita l'ICE.

Modelo Memoria inicial del PAT- UA Noviembre

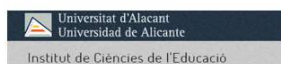
Facultad/Escuela:

Coordinador /Coordinadora del PAT:

Coordinador/Coordinadora del PAT- Movilidad:

Profesorado tutor/tutora,	Nº:
Alumnado tutor/tutora.	Nº:
Alumnado <u>tutorizado</u> por cada tutor/tutora (números reales de alumnado <u>tutorizado</u> en relación a los datos iniciales)	Nº:
Sesiones grupales realizadas por el coordinador/coordinadora del PAT y PAT- Movilidad con el equipo de tutores y tutoras del PAT.	Nº:
Sesiones grupales realizadas por el equipo docente tutor/tutora con el alumnado <u>tutorizado</u> .	Nº:

-Elaborar la memòria final del PAT, que serà lliurada a l'ICE fins al 30 de juny, juntament amb els informes dels tutors i tutores. Aquesta memòria contindrà els apartats que apareixen en la plantilla que facilita l'ICE.

MEMORIA FINAL PAT

Coordinador/coordinadora:

Facultad/Escuela:

-El professorat tutor/tutora i l'alumnat tutor/tutora es compromet a elaborar i lliurar al coordinador/coordinadora del seu centre l'informe del PAT de la tasca tutorial realitzada. Aquest Informe PAT es podrà remetre fins al 31 de maig al seu coordinador/coordinadora i contindrà els apartats que apareixen en la plantilla que facilita l'ICE.

5. Certificació i ajudes

L'ICE certificarà la participació i coordinació, segons el cas, en el programa PAT.

No s'emetraran certificacions a persones que no complisquen els compromisos corresponents (veure apartat 4)

La gestió dels recursos econòmics es realitzarà de conformitat amb les normes i procediments de gestió econòmica vigents (LOU, LOMLOU, Llei de Pressupostos de la Generalitat Valenciana, Llei General Pressupostària, Estatut de la Universitat d'Alacant, Bases d'Execució del Pressupost de la Universitat d'Alacant), i en tot cas la supervisió del compliment d'aquestes correspondrà a l'Oficina de Control Pressupostari

Les ajudes econòmiques estaran supeditades a la disponibilitat de liquiditat de la UA i a la disponibilitat en l'aplicació pressupostària corresponent a aquest programa.

Les ajudes es distribuïran en finalitzar el programa d'aquesta convocatòria i una vegada comprovat el compliment dels compromisos adquirits.

La distribució atindrà al nombre d'alumnat tutoritzat participant, nombre de tutors i la ràtio corresponent.

Les ajudes podran estar destinades a la remuneració dels coordinadors/es i tutors/es, i al desenvolupament d'activitats en els centres per a la promoció i seguiment del programa.

6. Cronograma del PAT-UA 2017/2018

A continuació es presenta la planificació general del PAT des de la coordinació general de l'ICE. Aquesta planificació té com a marc de referència les tasques que es detallen com a compromís dels participants del PAT i la seua adaptació a cada Facultat o Escola.

Coordinador/a general ICE	Coordinadors/es de centres PAT i PAT-Mobilitat	Equip docent de Tutors i Tutores
Setembre 2017: - Preparar i facilitar la Informació que es requerisca per al desenvolupament del	Setembre 2017:- Constitució d'Equip docent PAT. -Constitució grup tutorial entre iguals.	Setembre 2017: -Sessió grupal de treball per a planificació i posada en marxa del PAT.

<p>PAT: Guia PAT o altres materials.</p> <p>-Sessió grupal de treball per a planificació i posada en marxa del PAT.</p> <p>-Proposta de Taller PAT: 27 de setembre de 16 a 18h. Com començar el procés d'acció tutorial. Laura López.</p>	<p>-Sessió grupal de treball per a planificació i posada en marxa del PAT.</p> <p>-Difusió PAT en les aules i/o l'acolliment programat en els centres.</p> <p>- Informació de la Proposta de Taller PAT: 27 de setembre de 16 a 18h. Com començar el procés d'acció tutorial. Laura López.</p>	<p>-Constitució grups PAT.</p> <p>-Constitució grup tutorial entre iguals.</p> <p>-Actes de benvinguda i acolliment de l'alumnat universitari i difusió del PAT.</p> <p>- Participació Taller PAT: 27 de setembre de 16 a 18h. Com començar el procés d'acció tutorial. Laura López.</p> <p>Direcció</p> <p>Tipus de sortida</p>
<p><u>Octubre 2017:</u></p> <p>-Informació i seguiment del desenvolupament del PAT.</p> <p>- Sessió grupal de treball per a analitzar el desenvolupament i possibles incidències del PAT</p>	<p><u>Octubre 2017:</u></p> <p>-Informació i seguiment del desenvolupament del PAT.</p> <p>- Sessió grupal de treball per a analitzar el desenvolupament i possibles incidències del PAT:</p>	<p><u>Octubre 2017:</u></p> <p>-1a o 2a sessió grupal amb el grup tutoritzat: (necessitats i temàtica que demane l'alumnat i la seua possible resposta).</p> <p>-Assistència a les reunions de coordinació</p>
<p><u>Novembre 2017:</u></p> <p>-Informació i seguiment del desenvolupament del PAT.</p> <p>-Planificació de la proposta d'activitat formativa professorat.</p> <p>- Recordatori informe inicial seguiment PAT.</p> <p>-Proposta Taller PAT.</p>	<p><u>Novembre 2017:</u></p> <p>-Informació i seguiment del desenvolupament del PAT</p> <p>-Planificació de la proposta d'activitat formativa professorat.</p> <p>- Realització i envie Memòria inicial seguiment PAT.</p>	<p><u>Novembre 2017:</u></p> <p>-2a o 3a sessió grupal amb el grup tutoritzat (temàtica que demane l'alumnat o plantege el professorat).</p> <p>- Planificació de la proposta d'activitat formativa professorat.</p> <p>- Informació al coordinador/coordinadora de les dades necessàries per a realitzar l'informe inicial de seguiment del PAT.</p>
<p><u>Desembre 2017:</u></p> <p>- Sessió grupal de treball per a una primera avaluació del funcionament del PAT.</p> <p>-Planificació proposta d'activitat monogràfica per a l'alumnat PAT.</p>	<p><u>Desembre 2017:</u></p> <p>- Sessió grupal de treball per a una primera avaluació del funcionament del PAT.</p> <p>-Planificació proposta d'activitat monogràfica per a l'alumnat PAT.</p>	<p><u>Desembre 2017:</u></p> <p>-Sessions individuals que es demanen.</p> <p>-Informació de la primera avaluació del funcionament del PAT. planificació proposta d'activitat monogràfica per a l'alumnat PAT.</p>
<p><u>Gener 2018:</u></p> <p>-Informació, seguiment i avaluació del desenvolupament del PAT.</p> <p>-Informe 1a avaluació del PAT. Trobada equip PAT.</p>	<p><u>Gener 2018:</u></p> <p>- Preparació PAT 2n semestre i temàtica a tractar.</p> <p>- Informe 1a avaluació del PAT. Trobada equip PAT.</p>	<p><u>Gener 2018</u></p> <p>- Preparació PAT 2n semestre i temàtica a tractar.</p> <p>- Informe 1a avaluació del PAT. Trobada equip PAT.</p>
<p><u>Febrer 2018:</u></p> <p>-Informació i seguiment del desenvolupament del PAT.</p>	<p><u>Febrer 2018:</u></p> <p>-Informació i seguiment del desenvolupament del PAT.</p>	<p><u>Febrer 2018:</u></p> <p>- 4a reunió grupal amb el grup tutoritzat (resultats i com afrontar el 2n semestre).</p>

-Planificació proposta d'activitat formativa professorat.	-Planificació proposta d'activitat formativa professorat.	-Planificació proposta d'activitat formativa professorat.
<u>Març 2018:</u> -Informació i seguiment del desenvolupament del PAT. -Planificació de la proposta d'activitat monogràfica per a l'alumnat PAT.	<u>Març 2018:</u> -Informació i seguiment del desenvolupament del PAT. - Planificació de la proposta d'activitat monogràfica per a l'alumnat PAT.	<u>Març 2018:</u> -Sessions individuals i virtuals a petició de l'alumnat. -Planificació de la proposta d'activitat monogràfica per a l'alumnat PAT.
<u>Abril 2018.</u> -Informació i seguiment del desenvolupament del PAT. -Planificació Seminari-Taller PAT 2018.	<u>Abril 2018.</u> -Informació i seguiment del desenvolupament del PAT. -Assistència Seminari-Taller PAT 2018.	<u>Abril 2018.</u> -Sessions individuals i virtuals a demanda de l'alumnat. -Assistència Seminari-Taller PAT 2018.
<u>Maig 2018:</u> -Informació i seguiment del desenvolupament del PAT. -Difusió d'experiències del PAT-UA en les Jornades de Xarxes-Innovaestic 2018.	<u>Maig 2018:</u> -Informació i seguiment del desenvolupament del PAT. -Participació en experiències sobre el PAT en les Jornades de Xarxes-Innovaestic 2018.	<u>Maig 2018:</u> -Sessions individuals i virtuals a demanda de l'alumnat. -Participació en experiències sobre el PAT en les Jornades de Xarxes-Innovaestic 2018. -Presentació de l'Informe Final PAT.
<u>Juny i juliol 2018:</u> -Planificació d'activitats formatives PAT. -Planificació del PAT per al pròxim curs.	<u>Juny i juliol 2018:</u> -Memòria final del PAT de cada centre. -Planificació del PAT per al pròxim curs.	<u>Juny i juliol 2018:</u> -Participació en les activitats formatives PAT.

7. Temàtica a tractar en el PAT

En els diferents moments d'implementació del PAT es poden treballar, tant en les sessions grupals com en les individuals, les temàtiques següents:

1. Acollida i coneixement del grup:

- Objectiu: conèixer i cohesionar al grup tutoritzat.

- Contingut a treballar:

- Coneixement del grup. Taller dinàmiques de grup
- Planificació PAT del grup
- Necessitats del grup PAT

-Activitats:

- Presentació del grup/professorat. Es pot realitzar alguna dinàmica de grup per al coneixement del grup per part del professorat com a part del mateix grup.
- Proposta de reunions de la temàtica a tractar i sessions grupals.

-Materials:

Al llarg de desenvolupament del PAT es facilitaran materials i orientació en activitats a desenvolupar que podran ser compartides i proposades pels integrants del PAT.

De manera orientativa es poden utilitzar els materials següents per a donar resposta als continguts a treballar:

- Qüestionari sobre percepcions de l'alumnat del PAT (Annex II).
- Pérez De Villar Ruiz, M.J. (2015). *Dinámica de grupos en formación de formadores*. Barcelona: Herder.
- Cirigliano, G. y Gibb, J.R. (1996). *Manual de dinámica de grupos*. (16a ed.). Buenos Aires: Lumen-Hymanitas.
- Canto Ortiz, J.M. y Montilla Berbel, V. (2009). *Dinámica de grupos y autoconciencia emocional*. Málaga: Ediciones Aljibe.

2. Desenvolupament de sessions grupals i individuals:

- Objectiu: donar resposta i assessorament a les necessitats de l'alumnat en el desenvolupament del seu itinerari acadèmic i professional, i en la seua inclusió en el context universitari.

- Continguts a treballar:

Temes acadèmics generals	Temes específics personals
<ul style="list-style-type: none">- Plans d'estudi- Guies docents- Assignatures i itineraris optatius i mencions- Acreditació d'idiomes: Capacitació en valencià i B1 anglés- Beques i mobilitat- Sistemes d'avaluació- Informació sobre el Campus Virtual i les aplicacions d'UACloud- TFG i TFM- Pràctiques d'empresa/Pràcticum en centres- Informació sobre els màsters de la UA- Els serveis de la UA i Biblioteca- Els que es requereixen en cada centre segons les característiques de l'alumnat- Direcció- Tipus d'eixida	<ul style="list-style-type: none">- Problemes amb assignatures- Com afrontar els exàmens- Tècniques d'estudi- Motivació i gestió del temps d'estudi- Problemes amb el professorat i altres col·lectius de la UA- Informació sobre reclamacions d'exàmens- Situacions personals de conciliació laboral- Necessitat d'adaptacions curriculars- Eixides professionals- Informació sobre oposicions- Cerca bibliogràfica

- Materials:

Al llarg del desenvolupament del PAT es facilitaran materials i orientació en activitats a desenvolupar que podran ser compartides i proposades pels integrants del PAT. També es programaran tallers formatius sobre les temàtiques que demane tant per l'equip docent com l'alumnat tutoritzat.